

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΔΕΥΤΕΡΑ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Σχολικό βιβλίο σελ. 186

A2. Σχολικό βιβλίο σελ. 142

A3. Σχολικό βιβλίο σελ. 161

A4.

α. ΣΩΣΤΟ

β. ΣΩΣΤΟ

γ. ΣΩΣΤΟ

δ. ΛΑΘΟΣ

ε. ΛΑΘΟΣ

ΘΕΜΑ Β

B1.

$$f: (-\infty, 1] \rightarrow \mathbb{R} \quad f(x) = x^4 - 2x^2 + 1$$

$$g: [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R} \quad g(x) = \sqrt{x}$$

Συνάρτηση $h = f \circ g$

$$\bullet A_h = A_{f \circ g} = \{x \in A_g \text{ και } g(x) \in A_f\} = \{x \geq 0 \text{ και } \sqrt{x} \leq 1 \Leftrightarrow x \leq 1\} = [0, 1]$$

$$\bullet h(x) = (f \circ g)(x) = f(g(x)) = f(\sqrt{x}) = (\sqrt{x})^4 - 2(\sqrt{x})^2 + 1 = \\ = x^2 - 2x + 1 = (x - 1)^2$$

B2.

$$h'(x) = 2(x - 1) \leq 0 \text{ για κάθε } x \in [0, 1].$$

Το \Leftarrow ισχύει μόνο για $x = 1$. Άρα $h \searrow$ στο $[0, 1]$ και h συνεχής στο $A = [0, 1]$ οπότε:

$$h(A) = [h(1), h(0)] = [0, 1].$$

Αφού $h \searrow$ είναι και 1 - 1 οπότε αντιστρέφεται, δηλαδή ορίζεται η $h^{-1}: h(A) \rightarrow A$

$$\text{Έχουμε } y = h(x) \Leftrightarrow y = (x - 1)^2, \text{ με } y \in h(A) \Leftrightarrow |x - 1| = \sqrt{y} \xLeftrightarrow^{x-1 \leq 0}$$

$$1 - x = \sqrt{y} \Leftrightarrow x = 1 - \sqrt{y}, y \in [0, 1]. \text{ Άρα } h^{-1}(x) = 1 - \sqrt{x} \text{ με } x \in [0, 1].$$

$$\text{B3. } \varphi(x) = \begin{cases} \frac{h^{-1}(x)}{x-1} & , x \in [0,1) \\ \frac{1}{2} & , x = 1 \end{cases} = \begin{cases} \frac{1-\sqrt{x}}{1-x} & , x \in [0,1) \\ \frac{1}{2} & , x = 1 \end{cases}$$

Για κάθε $x \in [0,1)$ η συνάρτηση $\varphi(x) = \frac{1-\sqrt{x}}{1-x}$ είναι συνεχής ως πράξεις συνεχών συναρτήσεων: $1-x$ και \sqrt{x} , 1 .

Στο $x_0 = 1$ $\lim_{x \rightarrow 1^-} \varphi(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{1-\sqrt{x}}{1-x} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{1-x}{(1-x)(1+\sqrt{x})} = \frac{1}{2} = \varphi(1)$, άρα φ συνεχής στο $x_0 = 1$.

Άρα $\varphi(x)$ συνεχής στο $[0,1]$.

$$\left. \begin{array}{l} \varphi(0) = 1 \\ \varphi(1) = \frac{1}{2} \end{array} \right\} \text{ Άρα } \varphi(0) \neq \varphi(1)$$

Για τη συνάρτηση $\varphi(x)$ ισχύουν οι προϋποθέσεις του θεωρήματος ενδιάμεσων τιμών στο $[0,1]$.

$$\text{Αν } \frac{\pi}{6} < \alpha < \frac{\pi}{2} \xrightarrow{\eta \mu \alpha \in \left[0, \frac{\pi}{2}\right]} \eta \mu \frac{\pi}{6} < \eta \mu \alpha < \eta \mu \frac{\pi}{2} \Leftrightarrow \frac{1}{2} < \eta \mu \alpha < 1$$

Από το θεώρημα ενδιάμεσων τιμών η εξίσωση $\varphi(x) = \eta \mu \alpha$ με $x \in [0,1]$ έχει τουλάχιστον μια ρίζα $x_0 \in (0,1)$.

ΘΕΜΑ Γ

Συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής με $f(0) = 0$

και f παραγωγίσιμη στο $(-\infty, -1) \cup (-1, +\infty)$

$$\text{με } f'(x) = \begin{cases} -2 & , x < -1 \\ 3x^2 - 1 & , x > -1 \end{cases}$$

Γ1.

$$\text{Επομένως } f(x) = \begin{cases} -2x + c_1 & , x < -1 \\ x^3 - x + c_2 & , x > -1 \end{cases} \text{ για κάθε } x \in (-\infty, -1) \cup (-1, +\infty)$$

Αφού $f(0) = 0 \Leftrightarrow c_2 = 0$

f συνεχής στο \mathbb{R} άρα και στο $x = -1$

$$\text{Οπότε } \lim_{x \rightarrow -1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) = f(-1) \quad (1)$$

$$\left. \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow -1^-} (-2x + c_1) = 2 + c_1 \\ \lim_{x \rightarrow -1^+} (x^3 - x) = 0 \end{array} \right\} \stackrel{(1)}{\Rightarrow} 2 + c_1 = 0 \Rightarrow c_1 = -2$$

Άρα $f(-1) = 0$

$$\text{Οπότε } f(x) = \begin{cases} -2x - 2 & , \quad x \leq -1 \\ x^3 - x & , \quad x > -1 \end{cases}$$

Γ2.

Για $x > -1$ είναι $f(x) = x^3 - x$

$$\text{άρα } f'(x) = 3x^2 - 1$$

Η εφαπτομένη της C_f στο σημείο $A(x_0, f(x_0))$, $x_0 > -1$ έχει εξίσωση

$$y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0) \Leftrightarrow y - (x_0^3 - x_0) = (3x_0^2 - 1)(x - x_0) \quad (1)$$

Αφού η εφαπτομένη τέμνει τον $y'y$ στο σημείο $(0, -2)$,

$$\text{ισχύει από (1) ότι: } -2 - x_0^3 + x_0 = -3x_0^3 + x_0 \Leftrightarrow 2x_0^3 = 2 \Leftrightarrow x_0^3 = 1 \Leftrightarrow x_0 = 1$$

Από (1) η εξίσωση της εφαπτομένης είναι: $y = 2x - 2$

Γ3.

Για το σημείο $M(x, y)$ ισχύει $y = 2x - 2$ όπου $x = x(t)$, $y = y(t)$

$$(MK) = y = 2x - 2, \quad x > 2$$

$$(K\Gamma) = x - 2$$

Το εμβαδόν του τριγώνου $MK\Gamma$ είναι

$$\begin{aligned} E &= \frac{1}{2}(MK)(K\Gamma) = \frac{1}{2}(2x - 2)(x - 2) = \\ &= \frac{1}{2}2(x - 1)(x - 2) = x^2 - 3x + 2, \quad x > 2 \end{aligned}$$

Αφού $x = x(t)$ ισχύει:

$$E(t) = x^2(t) - 3x(t) + 2, \quad x(t) > 2$$

Ο ρυθμός μεταβολής του εμβαδού είναι

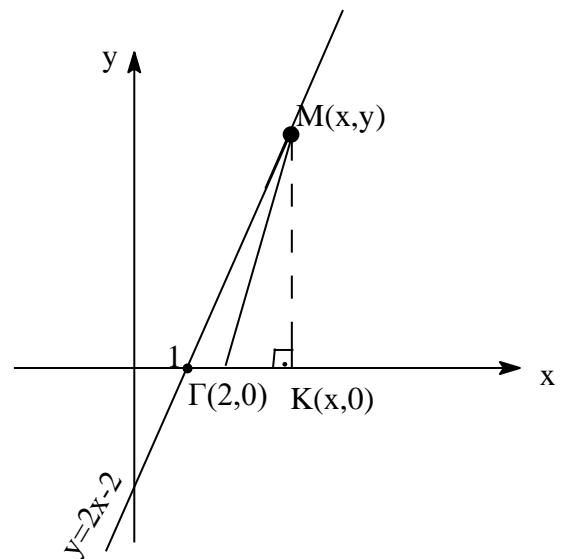
$$E'(t) = 2x(t)x'(t) - 3x'(t) = x'(t)(2x(t) - 3)$$

Τη στιγμή $t = t_0$ είναι $x(t_0) =$

3 και τότε δίνεται ότι

$$x'(t_0) = 2 \text{ μον/sec.}$$

$$\text{Οπότε } E'(t_0) = x'(t_0)(2x(t_0) - 3) = 2(2 \cdot 3 - 3) = 6 \text{ τ. μον/sec}$$

Γ4. $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\eta\mu f(x)}{f(x)}$

Θέτω $u = f(x)$ με $x < -1$ αφού $x \rightarrow -\infty$, άρα $f(x) = -2x - 2$

$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (-2x - 2) = +\infty$, άρα για $x \rightarrow -\infty$ είναι $u \rightarrow +\infty$

Άρα $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\eta\mu f(x)}{f(x)} = \lim_{u \rightarrow +\infty} \frac{\eta\mu u}{u} = 0$

Αφού $|\eta\mu u| \leq 1 \xrightarrow{|u| \neq 0} \frac{|\eta\mu u|}{|u|} \leq \frac{1}{|u|} \Leftrightarrow \left| \frac{\eta\mu u}{u} \right| \leq \frac{1}{|u|} \Leftrightarrow -\frac{1}{|u|} \leq \frac{\eta\mu u}{u} \leq \frac{1}{|u|}$

$\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(-\frac{1}{|u|} \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{|u|} = 0$

Από κριτήριο παρεμβολής $\lim_{u \rightarrow +\infty} \frac{\eta\mu u}{u} = 0$

$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(-x)}{1-x^3} = \lim_{u \rightarrow +\infty} \frac{f(u)}{1+u^3} = \lim_{u \rightarrow +\infty} \frac{u^3 - u}{1+u^3} = \lim_{u \rightarrow +\infty} \frac{u^3}{u^3} = 1$

- Θέτω $u = -x \Leftrightarrow x = -u$
- Όταν $x \rightarrow -\infty \Rightarrow u \rightarrow +\infty$

Άρα $\lim_{x \rightarrow -\infty} \left[\frac{\eta\mu f(x)}{f(x)} + \frac{f(-x)}{1-x^3} \right] = 0 + 1 = 1$

ΘΕΜΑ Δ

Συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = x - \ln(3x)$

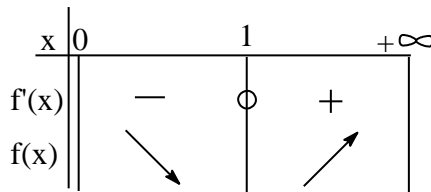
Δ1.

i. f παραγωγίσιμη, άρα και συνεχής στο $(0, +\infty)$ με :

$f'(x) = 1 - \frac{(3x)'}{3x} = 1 - \frac{1}{x} = \frac{x-1}{x}$

$f'(x) \geq 0 \Leftrightarrow x-1 \geq 0 \Leftrightarrow x \geq 1$

$f \searrow$ στο $(0,1]$

$f \nearrow$ στο $[1, +\infty)$

O.E

$f(1) = 1 - \ln 3$

Στο $x_0 = 1$ παρουσιάζει ολ. Ελάχιστο το $f(1) = 1 - \ln 3 = \ln e - \ln 3 < 0$ αφού $e < 3$.

• Στο $A_1 = (0,1]$ η $f \searrow$ και συνεχής οπότε:

$f(A_1) = [f(1), \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x)] = [1 - \ln 3, +\infty)$

$\lim_{x \rightarrow 0^+} (x - \ln(3x)) = 0 - (-\infty) = +\infty$

- Στο $A_2 = [1, +\infty)$ η f \nearrow και συνεχής οπότε:

$$f(A_2) = [f(1), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)] = [1 - \ln 3, +\infty)$$

- $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (x - \ln(3x)) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[x \left(1 - \frac{\ln(3x)}{x} \right) \right] = (+\infty)(1 - 0) = +\infty$
- $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln(3x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(\ln 3x)'}{(x)'} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} = 0$

Αφού $0 \in f(A_1)$ και $0 \in f(A_2)$ και f γνησίως μονότονη σε κάθε ένα από τα διαστήματα A_1, A_2 υπάρχει μοναδικό $x_1 \in (0, 1)$ ώστε $f(x_1) = 0$ και υπάρχει μοναδικό $x_2 \in (1, +\infty)$ ώστε $f(x_2) = 0$ ($x_1, x_2 \neq 1$ αφού $f(1) \neq 0$).

Άρα η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει ακριβώς δύο ρίζες x_1, x_2 με $0 < x_1 < 1 < x_2$.

- ii. f' παραγωγίσιμη και συνεχής στο $(0, +\infty)$ με

$$f''(x) = \frac{1}{x^2} > 0, \text{ άρα } f \text{ κυρτή στο } (0, +\infty).$$

Δ2. Λύνω την εξίσωση $f(x) = 0 \Leftrightarrow x = x_1$ ή $x = x_2$ με $0 < x_1 < 1 < x_2$

από το Δ1

- i) f συνεχής στο $(0, +\infty)$, το ζητούμενο εμβαδόν είναι:

$$E = \int_{x_1}^{x_2} |f(x)| dx$$

- Για $x_1 \leq x \leq 1 \xrightarrow{f \searrow (0,1]} f(x) \leq 0$, άρα $f(x) \leq 0$

- Για $1 \leq x \leq x_2 \xrightarrow{f \nearrow [1,+\infty)} f(x) \leq 0$, για κάθε $[x_1, x_2]$

$$E = - \int_{x_1}^{x_2} |f(x)| dx = - \int_{x_1}^{x_2} (x - \ln(3x)) dx = - \int_{x_1}^{x_2} x dx + \int_{x_1}^{x_2} \ln(3x) dx =$$

$$= - \left[\frac{x^2}{2} \right]_{x_1}^{x_2} + \int_{x_1}^{x_2} (x)' \ln(3x) dx = - \frac{x_2^2 - x_1^2}{2} + [x \ln(3x)]_{x_1}^{x_2} - \int_{x_1}^{x_2} x \frac{1}{x} dx =$$

$$= - \frac{x_2^2 - x_1^2}{2} + x_2 \ln(3x_2) - x_1 \ln(3x_1) - (x_2 - x_1) =$$

$$\rightarrow = - \frac{(x_2 - x_1)(x_2 + x_1)}{2} + x_2^2 - x_1^2 - (x_2 - x_1) =$$

$$= (x_2 - x_1) \left[- \frac{(x_2 + x_1)}{2} + x_2 + x_1 - 1 \right] =$$

$$= (x_2 - x_1) \left(\frac{x_2 + x_1 - 2}{2} \right) = \frac{1}{2} (x_2 - x_1)(x_1 + x_2 - 2)$$

- $f(x_1) = 0 \Leftrightarrow$
 $x_1 - \ln(3x_1) = 0 \Leftrightarrow$
 $x_1 = \ln(3x_1)$

- $f(x_2) = 0 \Leftrightarrow$
 $x_2 - \ln(3x_2) = 0 \Leftrightarrow$
 $x_2 = \ln(3x_2)$

Δ3.

Έχουμε

$$0 < x_1 < 1 < x_2 \Leftrightarrow -x_1 > -1 > -x_2$$
$$2 - x_1 > 1 > 2 - x_2$$

Άρα $2 - x_1 \in (1, +\infty)$

Θα δείξω ότι :

$$f(2 - x_1) < 0 \Leftrightarrow f(2 - x_1) < f(x_2) \stackrel{f \uparrow [1, +\infty]}{\Leftrightarrow} 2 - x_1 < x_2 \Leftrightarrow$$
$$x_1 + x_2 > 2 \quad \mathbf{ΙΣΧΥΕΙ}$$

αφού από **Δ2**. $E = \frac{1}{2}(x_2 - x_1)(x_1 + x_2 - 2) > 0$ και $x_2 - x_1 > 0$,

$$\text{άρα } x_1 + x_2 - 2 > 0$$

Δ4. Η εξίσωση της εφαπτομένης (ε) της C_f στο $(x_2, f(x_2)) = (x_2, 0)$ είναι:

$$y - f(x_2) = f'(x_2)(x - x_2) \Rightarrow y = f'(x_2)(x - x_2)$$

\downarrow
0

Αφού f κυρτή στο $(0, +\infty)$ η (ε) θα βρίσκεται κάτω από τη C_f με εξαίρεση το σημείο επαφής. Άρα $f(x) \geq f'(x_2)(x - x_2)$ **(1)** για κάθε $x \in (0, +\infty)$, όπου το = ισχύει μόνο για $x = x_2$.

Από **Δ1 i)** Η f έχει ολικό ελάχιστο το $f(1) = 1 - \ln 3$, άρα για κάθε $x > 0$ ισχύει $f(x) \geq 1 - \ln 3$ **(2)**,

όπου το = ισχύει μόνο στη θέση ολικού ελαχίστου δηλαδή μόνο για $x = 1$.

Οπότε $f(x) \geq f'(x_2)(x - x_2)$

$$f(x) \geq 1 - \ln 3 \quad +$$

$$2f(x) > f'(x_2)(x - x_2) + 1 - \ln 3 \Leftrightarrow$$

$$2f(x) + \ln 3 > 1 + f'(x_2)(x - x_2) \quad , \text{ επειδή}$$

- Το = δεν ισχύει ταυτόχρονα στις (1), (2) αφού $x_2 \neq 1$
- Άρα η εξίσωση $2f(x) + \ln 3 = 1 + f'(x_2)(x - x_2)$ είναι **ΑΔΥΝΑΤΗ** στο $(0, +\infty)$

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΜΑΡΚΑΤΟΣ ΔΙΟΝΥΣΗΣ

ΜΑΣΤΟΡΑΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ANNINOS ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΜΑΡΚΑΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ